Міністерство освіти і науки України Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" Фізико-технічний інститут

КРИПТОГРАФІЯ КОМП'ЮТЕРНИЙ ПРАКТИКУМ №1

Виконала: студентка групи ФБ-13, Буєва Христина.

Експериментальна оцінка ентропії на символ джерела відкритого тексту

Мета роботи: засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Порядок виконання роботи

- 0. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
- 1. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку Н1 та Н2 за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення Н1 та Н2 на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб), де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення Н1 та Н2 на тому ж тексті, в якому вилучено всі пробіли.
- 2. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення H(10), H(20), H(30).
- 3. Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерела.

Обраховані значення ентропії:

```
"D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\venv\Scripts\python.exe" "D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\lab1.py"
H1 для тексту з пробілами: 4.3982997701869255
H2 для тексту з пробілам: 7.966844867073893

Process finished with exit code 0

"D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\venv\Scripts\python.exe" "D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\lab1.py"
H1 для тексту без пробілів: 4.466116009991942
H2 для тексту без пробілів: 8.273234773195535

Process finished with exit code 0

"D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\venv\Scripts\python.exe" "D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\lab1.py"
H2 (пари букв не перетинаються) для тексту з пробілам: 7.968139204575967

Process finished with exit code 0

"D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\venv\Scripts\python.exe" "D:\KPI\5 семестр\labs_crypto\lab1.py"
H2 (пари букв не перетинаються) для тексту без пробілів: 8.272650318626672

Process finished with exit code 0
```

Частоти букв (текст з пробілами):

- 12			
	ъ	0.00015231836312475946	y
	ф	0.0015867728508045331	'n
	щ	0.0029339770139759492	-
Ī	3	0.0030167908813059155	д
Î	ц	0.003342131074387926	M
Ī	ю	0.006066115781920032	К
1	ш	0.006191815401974445	Л
Ī	х	0.007703168480746331	р
Î	ж	0.008596375192662396	В
Ī	й	0.008662922050338261	С
Ī	б	0.012927836217831527	н
Ī	3	0.013757453710190654	T
Î	г	0.013841746396580083	а
I	ч	0.015222963398119163	u
Ì	ь	0.017824206123715783	1
ı	я	0.018048986620754263	e
Ì	ы	0.018053423077932656	0
- 1			

у	0.022500231989739952
п	0.024354671090307412
д	0.026232771295826292
М	0.027065346426304347
К	0.027763349022371205
Л	0.035991498269227144
р	0.03636120303409306
В	0.03829254072575264
С	0.04484666679729568
н	0.05368113185853173
Т	0.05962006920133789
а	0.06270044930220074
И	0.06348126576559757
e	0.07379159224817837
0	0.09069893055502667

Частоти букв (текст без пробілів) :

ъ: 0.00018017466446841913

ф: 0.0018769651939282888

щ: 0.0034705488767509084

э: 0.003568507917626942

ц: 0.003953347006782789

ю: 0.007175499744169469

ш: 0.007324187574070592

x: 0.009111940070058206

ж: 0.010168498296649713

й: 0.010247215383067955

6: 0.015292105988183691

з: 0.0162734456655311

г: 0.016373153974994205

ч: 0.01800697083531948

ь: 0.021083934279979184

я: 0.021349823105214133

ы: 0.021355070910975348

y: 0.026615121552300943

п: 0.02880870436048927

д: 0.031030275466070747

м: 0.0320151136805923

к: 0.0328407684536903

л: 0.04257369887215908

p: 0.04301101601892709

в: 0.04529556079364316

c: 0.0530483191715464

н: 0.06349844971071471

т: 0.07052351235639598

a: 0.07416723882326702

и: 0.07509085263724105

e: 0.08728675322630725

o: 0.10728614098230177

Частоти біграм (топ 10), що перетинаються (текст з пробілами):

ст: 0.01203130328515831

a_: 0.012645296259007387

н: 0.013395403337902526

то: 0.013793389145048072

_в: 0.014535728842948735

c: 0.015682712103133066

п: 0.017893086808989746

и: 0.01791232032383321

e: 0.018440502231457597

o: 0.018656509398161127

Частоти біграм (топ 10), що перетинаються (текст без пробілів):

по: 0.01012733961838351

ть: 0.010267292489254244

пр: 0.010428238290755587

но: 0.01106502385321743

ов: 0.011262707283322342

на: 0.011498877752916706

ни: 0.011812022301489974

ен: 0.012025450429567843

ст: 0.014390653947283252

то: 0.01688531387055409

Частоти біграм (топ 10), що не перетинаються (текст з пробілами):

ст: 0.011693977024826769

a_: 0.012655652767000022

н: 0.013368772317350036

то: 0.013851089689578468

в: 0.014555332233077652

c: 0.015620573055177256

и_: 0.017875332795288086

п: 0.017996651888916096

e: 0.018419789215472326

o: 0.01880445951234163

Частоти біграм (топ 10), що не перетинаються (текст без пробілів):

по: 0.010101098455095247

ть: 0.01016932547964473

пр: 0.010464975919359156

но: 0.011033534457271513

ов: 0.011389539572548945

на: 0.011453393069883716

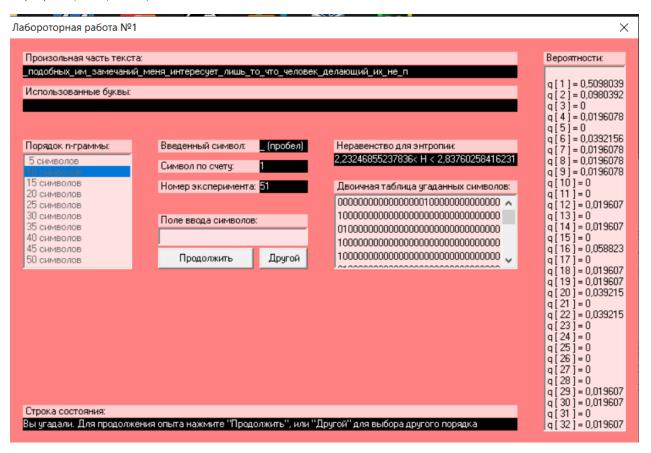
ни: 0.011875875798824745

ен: 0.012009705731594886

ст: 0.01442739157588682

то: 0.016807465086132244

H(10) = 2,345; R = 0,173

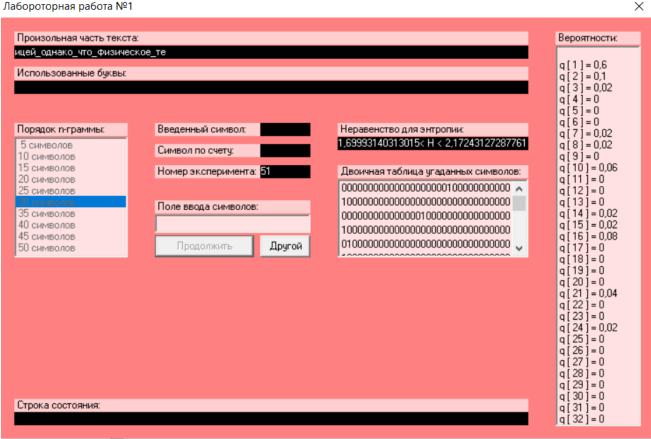
H(20) = 2.197; R = 0.123

Лабороторная работа №1 \times

H(30) = 1.935; R = 0.109

Лабороторная работа №1

Оцінка надлишковості російської мови:

$$R = 1 - \frac{H_{\infty}}{H_0}$$

$$\text{de Ho=log}_2 32 = 5$$

$$1 - 2,232469/5 < R < 1 - 2,837603/5 \rightarrow 0,553506 < R < 0,567521$$

$$1 - 1,887059/5 < R < 1 - 2,506227/5 \rightarrow 0,622588 < R < 0,501245$$

$$1 - 1,699931/5 < R < 1 - 2,172431/5 \rightarrow 0,660014 < R < 0,565514$$

Опис труднощів:

Для мене найскладніше було знайти таку кількість тексту та нормалізувати його. При копіюванні, напевно, деякі символи були не розпізнані і потім мали вигляд пробілу. Після очистки тексту від пробілів (я пробувала це робити як за допомогою руthon, так і використовуючи функції текстових редакторів) в пошуку жодних пробілів не знаходило, однак при розбитті тексту на біграми і розрахунку їх частот, можна побачити пари типу «буква, щось типу пробілу» (для тексту без пробілів), хоч їх дуже мало.

Висновки: під час виконання лабораторної роботи було засвоєно поняття ентропії на символ джерела та його надлишковості, порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуто практичні навички щодо оцінки ентропії на символ джерела.